

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Mšeno, okres Mělník

Boleslavská 360, 277 35 Mšeno

Identifikátor školy: 600 047 695

Termín konání inspekce: 22. a 23. duben 2004

Čj.:	b3-1152/04-5159
Signatura:	sc3cx122

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekční činnosti.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Plně organizovaná škola hospodaří a právně vystupuje od 1. ledna 1999 jako příspěvková organizace, jejím zřizovatelem je Město Mšeno. Škola sdružuje základní školu s kapacitou tři sta šedesát žáků, školní družinu s kapacitou sedmdesát pět žáků a školní jídelnu, která je součástí tohoto subjektu od 1. ledna 2003, s kapacitou pět set třicet čtyři jídla. Škola má k dispozici prostornou budovu z roku 1929 na adrese Boleslavská 360, 277 35 Mšeno. V jedenácti běžných třídách jsou žáci vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Ve škole jsou zřízeny další dvě speciální třídy, ve kterých se žáci učí podle Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22. Zhruba polovina žáků dojíždí z dvaceti šesti obcí tvořící spádovou oblast školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Učitelství sbor základní školy je tvořen dvaceti pedagogickými pracovníky, z nichž pouze tři učitelé nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Nekvalifikovaná vyučující zajišťující výuku ve třetím ročníku si v současné době dokončuje příslušné vzdělání. Další učitelka, která nemá příslušné vzdělání vyučuje zeměpisu, tělesné výchově a rodinné výchově. Na část úvazku zajišťuje výuku praktických činností a tělesné výchovy též vychovatelka školní družiny. V současné době byla přijata do jedné třídy učitelka, která zastupuje kolegyni v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Při přidělování úvazků ředitelka školy většinou respektuje studiem získanou předmětovou aprobaci, v případě potřeby přihlíží k individuálním zájmům jednotlivých pedagogů. Z hlediska věkové skladby je učitelství sbor stabilizovaný. V posledních třech letech postupně opustilo školu pět učitelek, jedna z nich bezprostředně po nástupu současné ředitelky. Důvodem odchodu dalších čtyř byly nejen výhrady ke způsobu vedení školy, ale mnohdy i řešení bytové situace, skončení pracovní smlouvy na dobu určitou, odchod za lépe finančně ohodnocenou prací.

Výchovná poradkyně má příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na základní škole a dlouholetou pedagogickou praxi. V současné době druhým rokem studuje příslušné kvalifikační studium pro výchovné poradenství. Vzhledem k počtu žáků je její vyučovací povinnost snížena o dvě hodiny týdně v souladu s příslušným předpisem. Úvazky ředitelky školy a její zástupkyně jsou stanoveny v souladu s právním předpisem. Obě splňují kvalifikační předpoklady pro výuku na prvním stupni základní školy.

Provoz školy a její organizace se řídí řadou kvalitně zpracovaných písemných dokumentů. Organizační řád a provozní řád byly projednány na pedagogické radě. Organizační struktura je přehledná, ředitelka bezprostředně řídí zástupkyni, jež je přímo zodpovědná za výchovně-vzdělávací proces, vedoucí vychovatelku školní družiny, administrativní pracovnice a školníka. Jejich práva a povinnosti jsou podrobně stanoveny v pracovních náplních. Zajištěny jsou dozory a suplování. Vnitřní informační systém je založen na pravidelných jednáních pedagogické rady, pracovních porad, schůzích poradního sboru, metodických orgánů. Aktuální informace jsou zveřejněny na nástěnce ve sborovně. Operativní záležitosti

jsou řešeny ústní formou. Se svými náměty mohou učitelé i dle organizačního řádu přicházet za vedením školy denně. Zavedený informačním systém nebyl v minulosti zcela funkční, v důsledku toho muselo být vedením školy při předávání některých rozhodnutí využito telefonického rozhovoru mimo rámec pracovní doby, což svědčí o nesystémovém řešení některých záležitostí ředitelkou školy. Nedostatky byly zjištěny i ve vzájemné informovanosti vedení školy, tj. ředitelky školy a její zástupkyně, což v některých případech vedlo ke zkreslení informací a k nejednotným postupům ředitelky školy a její zástupkyně.

Činnost metodických orgánů probíhá plánovitě. Jednou z jejich hlavních náplní je organizace četných ukázkových hodin spojených s následnými rozbory. Dále jsou připravovány projektové dny, projednávány organizační záležitosti apod. Pomoc nekvalifikovaným vyučujícím je poskytována pouze v rámci hospitační činnosti vedení školy.

Stávající ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení a je ve funkci od 1. července 2001. Vedení školy dále tvoří její zástupkyně, která byla jmenována do funkce před dvěma roky. Vedení zaměstnanců ze strany ředitelky školy je leckdy založeno na direktivním způsobu řízení, což je důsledkem nedobrých interpersonálních vztahů. Ty se navenek projeví i sepsáním petice, která na tento způsob upozorňuje. Z rozhovorů se zaměstnanci vyplynulo, že se ředitelce školy nepodařilo pro způsob jejího jednání získat pedagogický sbor pro koncepční záměry, přestože zahrnují všechny oblasti školy a jsou v souladu s uplatňováním aktivizujících forem a metod práce se žáky prosazované současnou pedagogikou. Přesto například existence patnácti zájmových kroužků organizovaných při škole, několik celoškolských projektů v průběhu školního roku, vystavené práce žáků, organizování exkurzí a tematicky zaměřených zájezdů svědčí o tom, že v řadě oblastí je v práci pedagogů umožněn kreativní přístup. Pěkně upravené a čistě uklizené vnitřní prostory budovy školy signalizují o dobrém vedení provozních zaměstnanců. Velmi problematické je řízení ekonomického úseku. Finanční a mzdovou oblast spravují úředníci obecního úřadu. Ředitelka školy, i když za tuto činnost právně zodpovídá, nemá příliš pravomocí jejich činnost ovlivnit. Důsledkem je neodstranění některých pochybení ve finanční oblasti (viz protokol čj. b3-1153/04-5159) konstatovaných již při minulých inspekčních a kontrolních činnostech České školní inspekce před dvěma roky.

Kontrolní činnost vychází z „Plánu kontrolní činnosti pro školní rok 2003/2004“, který byl sestaven na základě analýzy kontrolních zjištění v minulém školním roce. Je zpracován podrobně; stanovuje cíle, frekvenci a termíny. Na hospitační činnosti se podílí ředitelka školy i její zástupkyně. Její četnost ze strany ředitelky školy v prvním pololetí letošního školního roku je vysoká. Nedostatkem je chybějící hospitační činnost zástupkyně ředitelky školy v tomto období. Při kontrole výchovně-vzdělávacího procesu v jednotlivých hodinách jsou vždy sledovány jeden až tři konkrétní dílčí cíle, což má pozitivní význam pro analyzování konkrétní situace. Takto zaměřená kontrola zkresluje hodnocení kvality celé vyučovací hodiny, zvláště pokud je sledována pouze její menší část, a následně celkové hodnocení výuky daného učitele. Již několik let využívá ředitelka školy různé typy hospitačních záznamů, dosud nebyly optimalizovány. Hospitační záznamy obsahují hodnotící soudy a doporučení, učitelé nejsou se závěry prokazatelně seznámeni. Kontrolní činnost je analyzována, ve SWOT analýze jsou objektivně popsány silné a slabé stránky školy. Na jejich základě jsou přijímána korektivní opatření. Proto má kontrolní činnost nesporný pozitivní vliv na zkvalitnění výchovně-vzdělávací činnosti většiny pedagogů, což je patrné z řady projektů organizovaných školou, z výzdoby a prací žáků.

Písemně zpracované koncepční záměry předložené již u konkurzního řízení jsou ředitelkou postupně prosazovány. Tento materiál byl v minulosti částečně upravován v závislosti na měnících se podmínkách ve škole a prováděné analýzy výchovně-vzdělávacího procesu. Úkoly stanovené v ročním plánu i měsíčních plánech navazují na uvedené záměry, jsou

konkrétní, věcné, určen je termín a odpovědná osoba za jeho naplnění. Na sestavení těchto dokumentů se podílejí i pracovníci školy.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy je ze strany ředitelky školy věnována patřičná pozornost. Učitelé se školení zúčastňují dle potřeb školy a specifických úkolů, které ve škole zajišťují; převážná část těchto seminářů je zaměřena na uplatňování aktivizujících forem do výuky, ředitelka školy se kromě toho účastní přednášek týkajících se školského managementu. Pedagogové mají volně k dispozici odbornou a pedagogickou literaturu, která je průběžně doplňována. Pravidelně je odebírána řada časopisů zaměřených na školskou problematiku.

Pro hodnocení všech zaměstnanců jsou ve škole stanovena a využívána veřejně známá kritéria osobního hodnocení. Část z nich taxativně stanovuje finanční částky za práci nad rámec běžných povinností, pomocí bodového systému v druhé části je hodnocena kvalita práce na svěřených úsecích; zavádění inovativních metod a forem práce má v kritériích prioritní místo. Finanční ohodnocení jednotlivců je v závislosti na celkovém objemu prostředků diferencováno.

V základní škole je zaveden systém evaluace pedagogických pracovníků. Pedagogové pravidelně zpracovávají sebehodnotící písemné zprávy. Prostor pro sebehodnocení je poskytován i v rámci hospitační činnosti. Velmi dobrý pohled na pedagogickou práci poskytují i dotazníky zadané rodičům a žákům.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole jsou celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Škole byly ke konci kalendářního roku 2003 přiděleny účelové investiční prostředky na integrované žáky, za něž byl zakoupen počítač. V době inspekční činnosti tato didaktická technika dosud nesloužila k účelům, pro které byla pořízena. Naopak byl instalován v ředitelně školy a využíván ředitelkou školy k administrativním pracím.
2. Škola již několik let pravidelně organizuje výjezdy do zahraničí, v loňském školním roce to byl zájezd do Itálie. V souladu s Pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k výjezdům základních a středních škol do zahraničí nepřesáhla délka výjezdu pět vyučovacích dnů. Za organizaci, účelnost, odbornou a pedagogickou úroveň i hospodárnost výjezdu zodpovídala ředitelka školy. Výchovně vzdělávací náplň byla stanovena projektem, který byl schválen a částečně financován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Vnitřní pravidla tohoto výjezdu jsou stanovena v dokumentu „Zahraníční výjezdy“.
3. V průběhu inspekční činnosti byla nabídnuta učitelům možnost vyjádřit se k situaci ve škole. Na společném jednání participovalo čtrnáct učitelů (dva v té době vyučovali), individuální rozhovor využilo devět pedagogů, kteří se v převážné většině zúčastnili i společného jednání. Všem byla nabídnuta možnost vyjádřit důvody svojí nespokojenosti písemně, čehož využila pouze jedna bývalá učitelka, která pod vedením paní ředitelky ve škole působila, dle jejích slov, pouze část přípravného týdne. Naopak tři učitelky vyjádřily podporu současné ředitelce, vyzdvihovaly její pracovitost a vstřícnost. Při osobních pohovorech dokázali zaměstnanci specifikovat pouze jednu až dvě konkrétní situace, které ředitelka školy dle jejich názoru řešila neadekvátním způsobem. Většina z nich se týkala spíše způsobu jednání paní ředitelky, proto v průběhu inspekční činnosti nebylo možné tyto připomínky prověřit. V jednom případě bylo poukazováno na to, že se ředitelka školy záměrně zúčastňuje akcí mimo školu v době její přímé vyučovací povinnosti. Z přehledu suplování však vyplývá neúčast v osmi hodinách za první pololetí

letošního školního roku, což je druhá nejnižší absence při vyučování z celého kolektivu. Převážná většina dotázaných na přímou otázku: „Jsou Vámi uvedené důvody důvodem k odvolání?“ odpovídala: „Ne.“. K nekompetentním rozhodnutím ředitelky školy došlo zvláště při jejím nástupu do školy před třemi roky, kdy odvolala bývalou zástupkyni a pověřila ji úkoly nevyplývajícími z její pracovní náplně. Své rozhodnutí musela vzhledem k pracovní smlouvě revidovat.

4. Při inspekční činnosti se tým zúčastnil jednání zastupitelstva Města Mšeno, několikrát i jednání se starostkou obce. Členy zastupitelstva trápí současná nepříznivá situace, naslouchá nespokojeným učitelům, snaží se řešit vzniklou situaci. Většina zastupitelů prezentuje souhlas s odchodem současné ředitelky školy, i když řadu informací si mnozí dosud neověřili (neskončilo inspekční zjišťování, nebylo ověřeno hospodaření s finančními prostředky poskytovaných obcí...). Tento zájem ze strany obce, i dle slov některých učitelů, podpořil odvahu či byl impulsem k podepsání petice.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění zařazení Základní školy Mšeno, okres Mělník do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 15. září 2003 s účinností od 1. ledna 2003 čj. 22 262/03-21.
2. Inspekční zpráva čj. 031 115/02-5183.
3. Inspekční zpráva čj. 031 359/00-2065.
4. Protokol čj. 031 360/00-2065.
5. Inspekční zpráva čj. 033 091/99 2712.
6. Petice – Situace na ZŠ Mšeno ze dne 16. dubna 2004.
7. Osobní dokumentace zaměstnanců Základní školy Mšeno, okres Mělník.
8. Naše škola ve školním roce 2003/2004.
9. Čtyři dopisy učitelů Základní školy Mšeno, okres Mělník.
10. Kritéria pro stanovení osobního ohodnocení Základní školy Mšeno, okres Mělník.
11. Spisový řád ze dne 20. listopadu 2001.
12. Klasifikační řád Základní školy Mšeno, okres Mělník ze dne 1. září 2002.
13. Pokyny ředitelky školy k plavecké výuce ze dne 1. května 2001.
14. Zahraniční výjezdy ze dne 20. listopadu 2001.
15. Škola v přírodě ze dne 20. listopadu 2001.
16. Organizační řád Základní školy Mšeno, okres Mělník s účinností od 20. listopadu 2001.
17. Provozní řád s účinností od 1. září 2003.
18. Vyhodnocení Dotazníků pro učitele ze školního roku 2003/2004.
19. Vyhodnocení Dotazníků pro žáky.
20. Organizace a řízení zahraničního výjezdu s účinností od 20. listopadu 2001 čj. 659/2001.
21. Plán kontrolní činnosti Základní školy Mšeno, okres Mělník na školní rok 2003/2004.
22. Plán kontrolní činnosti ředitelky Základní školy Mšeno, okres Mělník.
23. Plán kontrolní činnosti zástupkyně ředitelky Základní školy Mšeno, okres Mělník.
24. Plán hospitační činnosti Základní školy Mšeno, okres Mělník.
25. Vánoční soutěž - projekt.
26. Otevřený den – projekt.

27. Protidrogový projekt.
28. Chorvatsko očima dětí – projekt.
29. Výjimka MŠMT na délku přestávek čj. 30 204/2001-22 ze dne 20. listopadu 2001.
30. Koncepce rozvoje Základní školy Mšeno, okres Mělník 2001 – 2005.
31. Měsíční plány Základní školy Mšeno, okres Mělník.
32. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003.
33. Výroční zpráva Základní školy Mšeno, okres Mělník za školní rok 2002/2003.
34. Analýza hospitační činnosti Základní školy Mšeno, okres Mělník.
35. Hospitační záznamy ředitelky Základní školy Mšeno, okres Mělník.
36. Vývoj personální situace – skladba pedagogického sboru, vývoj od roku 1999.

ZÁVĚR

Výuka v základní škole je z velké části zabezpečena vyučujícími s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, většina z nich si své vzdělání doplňuje v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Organizační struktura je funkční. Kontrolní mechanismy mají stanovená pravidla. Hodnocení pracovníků má formativní účinek, škola má zaveden systém sebehodnocení pedagogických pracovníků. Ředitelka má jasnou představu o koncepčním směřování školy, které je v souladu se současnou pedagogikou. Protože v některých případech uplatňuje direktivní způsob řízení, nepodařilo se jí ale pro tento záměr získat většinu učitelského sboru. Ředitelkou uplatňovaný způsob řízení spolu se špatným informačním systémem přispěly k vytvoření nedobrych interpersonálních vztahů, které je v současné době třeba okamžitě řešit vnějším zásahem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radek Vlasák	R. Vlasák v.r.
Člen týmu	Ing. Václav Groušl	V. Groušl v.r.
Kontrolní pracovník	Ing. Marcela Orthoberová	
Kontrolní pracovník	Mária Kotvanová	

V Kladně dne 29. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 4. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Alena Vondráčková	A. Vondráčková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, nám. 17. listopadu 2840, 272 63 Kladno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočeského kraje – odbor školství, Zborovská 11, 150 21 Praha 5	17. 5. 2004	b3-1152/04-5159
Město Mšeno, náměstí Míru 1, 277 35 Mšeno	17. 5. 2004	b3-1152/04-5159

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.